

Treskadeinsekter

Insekter som skader treverk i bygninger. Noen spiser treverket, andre bare bor der. De som oftest opptrer innendørs er merket med rødt. De fleste gjør liten skade på bygningen, men kan være sjenerende.

Skadegjørerne

Billere som angriper bearbejdede bygningsmaterialer og hvor angrepet ikke stopper av seg selv.

Dette er de alvorlige treskadeinsektene som kan lage store skader. Kraftige angrep bør bekjempes. Treborere går bare på utenlandsk trevirke.

Stripet borebille
Husbukk
Parkettbille
Splintvedbille
Treborere (Bostrychidae)
Praktbille

Råtespiserne

Billere som angriper råttent trevirke og angrepet fortsetter så lenge råteskaden fortsetter.

Disse insektene lever av råtesopp i treverket. Dersom råten fjernes forsvinner insektene også. Skadene kan bli store, men råtesoppen er hovedårsaken. Billene bekjempes ved at soppen stoppes.

Råteborebille
Bolverksbille
Boresnutebiller
Rød blomsterbukk
Eikeborebille
Brun stubbebukk

Skogsinsektene

Billere og veps som angriper treverket ute før det bearbejdes, og hvor angrepet i huset stopper av seg selv

Disse insektene legger egg i treverket ute i skogen eller på sagbruket, og blir med bygningsmaterialene inn. Noen av insektene frakter med seg sopp som smitter treverket ved eggleggingen. Soppen vokser gjennom treverket og larven gnager seg etter og lever av soppen. Egg legges ikke i treverket etter at det har blitt tørt, angrepet stopper av seg selv etter 2-4 år.

Kjempetreveps
Furubukk
Blå treveps
Ambrosiabiller
Stripet vedborer
Runerisser

Mellom bark og ved

Billere som lever mellom barken og veden, og hvor angrepet i huset stopper av seg selv

Det er ikke ille mellom barken og veden, her er det mest næringsstoffer; sukker og proteiner sendes gjennom dette laget (silvev). Disse billene kan ikke leve av rent treverk, derfor skader de ikke bygningsmaterialer. Fjernes barken dør insektene. Billene lager ofte en puppegang inn i friskt treverk som ser skummel ut, men denne gangen er bare noen centimeter dyp.

Blåbukk
Myk borebille
Barkbiller
Gransnutebille
Løvtrebarkbukk
Svart granbarkbukk

Leieboerne

Insektene spiser ikke treverket, men bosetter seg inne. Forsvinner ikke av seg selv.

I motsetning til vanlig oppfatning spiser ikke maur treverk. De gnager ut et sted å bo, og henter mat fra naturen. Derfor blir skadene små. Råteskader på samme sted gjøre at maur får skylda. Mauren kan også lage bo i isopor, sand eller fylle barnåler i veggene.

Stokkmaur
Svart jordmaur
Brun jordmaur
Svart tremaur
Gul jordmaur
Skogsmaur
Sauemaur

Termittene

Termitter bor ute i bakken, men spiser treverk i bygningsmaterialer. Finnes ikke i Norge.

Termitter er de største treskadegjørerne. I Europa finnes de nord til Tyskland. De lever i maurliknende samfunn under bakken og vandrer gjennom bakken til treverket de angriper. Noen termitter kan leve av tørt trevirke, mens andre skal ha råteangrepet.

Anticimex AS - tlf: 815 48 250 - www.anticimex.no - firmapost@anticimex.no

Tiltak mot treskadeinsekter

- 3601 Treverket er angrepet av insekter som kan gi store skader i treverket og som kan fortsette innendørs. Dersom det fortsatt er insektaktivitet i treverket bør det bekjempelse vurderes.
- 3602 Treverket er angrepet av insekter som kan ødelegge den angrepne gjenstand, men angrepet vil ikke spre seg til annet treverk. Angrepne gjenstander kan eventuelt fryses.
- 3603 Treverket er angrepet av insekter som lever mellom bark og ved (silvev). Bæreevnen til treverket ødelegges ikke. Angrepet stopper når silvevet er spist opp. Hvis barken fjernes stopper angrepet. Kjemisk bekjempelse er ikke aktuelt.
- 3604 Treverket er angrepet av råtesopp, og insektene i treverket lever av råtesoppen. Råten må stoppes ved uttørking eller utskifting, da dør også insektene. Kjemisk bekjempelse er ikke aktuelt.
- 3605 Treverket er angrepet av insekter som er blitt med materialene inn i bygningen. De kan ikke formere seg ytterligere i materialene, og angrepet vil dø ut av seg selv, noe som kan ta opptil 3-4 år. Kjemisk bekjempelse er vanskelig og unødvendig.
- 3606 Dette insektet har antakelig kommet inn med ved. Kjemisk bekjempelse er ikke aktuelt.
- 3607 Det er antakelig råteangrepet treverk (under huset eller i skjulte fakk i båt) som larvene kommer fra. Råten må stoppes, kjemisk bekjempelse er ikke aktuelt. De voksne insektene kan tas i lysfelle.
- 3608 Maur har bosatt seg i treverk/isopor. Mauren gnager ut et bo i treverket, og stopper å gnage når boet er stort nok. Skadene fra maur blir derfor sjelden alvorlige, og skadene forverrer seg vanligvis ikke med tiden. Imidlertid sitter ofte mauren på steder der det er råtesopp, og råten kan lage alvorlige skader. Bekjempelse av mauren er aktuelt, men man har god tid da skaden ikke forverres.
- 3609 Maur har/kan ha bosatt seg i huset. Disse kan gnage i isopor, men ikke friskt virke. Den lager derfor minimal skade. Imidlertid sitter ofte mauren på steder der det er råtesopp, og råten kan lage alvorlige skader. Bekjempelse av mauren er aktuelt, men man har god tid da skaden ikke forverres.
- 3610 Mauren bor kanskje i huset, men kan ikke gnage i treverk/isopor. Bekjemper dersom den er plagsom.

Treverket er angrepet av / funnet insekt er:

Insekt	Tiltak	Insekt	Tiltak
Stripet borebille - <i>Anobium punctatum</i>	3601	Husbukk - <i>Hylotrupes bajulus</i>	3601
Parkettbille / Splintvedbille - <i>Lyctus</i>	3601	Praktbille - <i>Buprestidae</i>	3601
Naustmott - <i>Grynobius planus</i>	3601	Treborere - <i>Bostrychidae</i>	3602
Myk borebille - <i>Ernobius mollis</i>	3603	Blåbukk - <i>Callidium violaceum</i>	3603
Råteborebille - <i>Hadrobregmus pertinax</i>	3604	Barkbiller - <i>Scolytinae</i>	3606
Eikeborebille - <i>Xestobium rufovillosum</i>	3606	Boresnutebiller - <i>Euophryum</i>	3604
Brun stubbebukk - <i>Arhopalus rusticus</i>	3606	Kjempetreveps - <i>Urocerus giga</i>	3605
Rød blomsterbukk - <i>Anoplodera rubra</i>	3604	Blå treveps - <i>Sirex juvencus</i>	3605
Stripet vedborer - <i>Trypodendron lineatum</i>	3605	Ambrosiabiller	3605
Løvtrebarkbukk - <i>Phymatodes testaceus</i>	3603	Furubukk - <i>Monochamus sutor</i>	3605
Svart granbarkbukk - <i>Tetropium castaneum</i>	3603	Gransnutebille - <i>Hylobius abietus</i>	3603
Runerisser - <i>Hylecoetus dermestoides</i>	3605	Bolverksbille - <i>Nacerda melanura</i>	3607
Svart tremaur - <i>Lasius fuliginosus</i>	3609	Stokkmaur - <i>Camponotus</i>	3608
Gul jordmaur - <i>Lasius flavus</i>	3609	Svart jordmaur - <i>Lasius niger</i>	3609
Brun jordmaur - <i>Lasius brunneus</i>	3609	Skogsmaur - <i>Formica</i>	3610

Anticimex AS - tlf: 815 48 250 - www.anticimex.no - firmapost@anticimex.no